

Hà Nội, ngày 27 tháng 5 năm 2021

TỔNG QUAN THỊ TRƯỜNG GIÁ CẢ THÁNG 5 VÀ 5 THÁNG ĐẦU NĂM 2021

Giá xăng dầu tăng theo giá thế giới; giá hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng tăng do giá nguyên, nhiên, vật liệu đầu vào tăng; giá điện, nước sinh hoạt tăng theo nhu cầu tiêu dùng là những nguyên nhân chính làm chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tháng 5/2021 tăng 0,16% so với tháng trước, tăng 1,43% so với tháng 12/2020 và tăng 2,9% so với tháng 5/2020. Bình quân 5 tháng đầu năm 2021, CPI tăng 1,29% so với cùng kỳ năm trước, mức tăng thấp nhất kể từ năm 2016¹; lạm phát cơ bản 5 tháng tăng 0,82%.

I. TỔNG QUAN THỊ TRƯỜNG GIÁ CẢ THÁNG 5/2021

So với tháng trước, CPI tháng 5/2021 tăng 0,16% (khu vực thành thị và khu vực nông thôn cùng tăng 0,16%). Trong 11 nhóm hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng chính tháng Năm có 8 nhóm tăng giá so với tháng trước và 3 nhóm giảm giá.

Trong 8 nhóm hàng tăng giá, nhóm giao thông có mức tăng so với tháng trước cao nhất với 0,76% (làm CPI chung tăng 0,07 điểm phần trăm) do ảnh hưởng của các đợt điều chỉnh giá xăng, dầu vào ngày 27/4/2021 và 12/5/2021, trong đó bình quân giá xăng E5 tăng 440 đồng/lít so với tháng trước, giá xăng A95 tăng 370 đồng/lít, giá dầu diesel tăng 450 đồng/lít. Nhóm nhà ở và vật liệu xây dựng tăng 0,4% so với tháng trước (làm CPI chung tăng 0,08 điểm phần trăm) do giá vật liệu bảo dưỡng nhà ở tăng 2,93% theo giá nguyên, nhiên, vật liệu đầu vào²; bên cạnh đó chỉ số giá điện, nước sinh hoạt lần lượt tăng 2,54% và 1,27% do nhu cầu tiêu dùng tăng. Nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống tháng Năm tăng 0,04% so với tháng trước (làm CPI chung tăng 0,01 điểm phần trăm), chủ yếu do trong tháng có kỳ nghỉ Lễ 30/4-1/5 làm chỉ số giá nhóm ăn uống ngoài gia đình tăng 0,31%. Nhóm thiết bị và đồ dùng gia đình tăng 0,09% do giá các sản phẩm sử dụng nhiều vào dịp hè như tủ lạnh, máy điều hòa nhiệt độ, quạt điện tăng. Nhóm đồ uống và thuốc lá tăng 0,09% so với tháng trước chủ yếu do nhu cầu tiêu dùng các mặt hàng nước khoáng và nước có gas tăng. Nhóm giáo dục tăng 0,03%, trong đó giá văn phòng phẩm tăng 0,25%. Nhóm thuốc và dịch vụ y tế tăng 0,01% do giá thuốc các loại tăng 0,03%. Nhóm hàng hóa và dịch vụ khác tăng 0,06%, tập trung ở nhóm trang sức tăng 1,64%.

¹ Tốc độ tăng CPI bình quân 5 tháng đầu năm so với cùng kỳ năm trước các năm 2016-2021 lần lượt là: tăng 1,59%; tăng 4,47%; tăng 3,01%; tăng 2,74%; tăng 4,39%; tăng 1,29%.

² Giá nguyên liệu tăng cao trên thị trường thế giới, cùng với nhu cầu xây dựng trong nước tăng làm cho giá nguyên liệu đầu vào sản xuất sản phẩm gang, sắt, thép tháng 5/2021 tăng 4,83% so với tháng trước và tăng 7,26% so với tháng 5/2020, bình quân 5 tháng đầu năm 2021 tăng 7,76% so với cùng kỳ năm trước.

Trong 3 nhóm hàng giảm giá, nhóm văn hóa, giải trí và du lịch chịu ảnh hưởng của dịch Covid-19 có mức giảm so với tháng trước nhiều nhất với 0,23% do du lịch trọn gói giảm 0,7%. Nhóm bưu chính, viễn thông giảm 0,15% chủ yếu do các doanh nghiệp đẩy mạnh chương trình khuyến mại giảm giá đối với các sản phẩm điện thoại mẫu mã cũ. Nhóm may mặc, mũ nón, giày dép giảm 0,01% so với tháng trước.

So với cùng kỳ năm trước, CPI tháng 5/2021 tăng 2,9%. Trong 11 nhóm hàng tiêu dùng chính có 9 nhóm tăng giá và 2 nhóm giảm giá. Nhóm giao thông tăng cao nhất 21,24% so với tháng 5/2020, chủ yếu do cùng kỳ năm trước giá xăng, dầu trong nước giảm sâu theo giá nhiên liệu thế giới. Ở chiều ngược lại, trong nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống, nhóm thực phẩm tháng 5/2021 giảm 1,12% do cùng thời điểm này năm 2020, giá thịt lợn ở mức cao vì nguồn cung thiếu khi chịu ảnh hưởng của dịch tả lợn châu Phi, đồng thời các quán ăn, nhà hàng mở cửa trở lại sau thời gian thực hiện giãn cách xã hội nên nhu cầu thực phẩm tăng làm giá các mặt hàng thực phẩm tăng cao. Nhóm bưu chính, viễn thông có chỉ số giá giảm nhiều nhất với 0,88% do giá các loại điện thoại giảm.

So với tháng 12/2020, CPI tháng Năm tăng 1,43%, trong đó có 9 nhóm hàng tăng giá, có 2 nhóm hàng giảm giá là nhóm bưu chính, viễn thông và nhóm văn hóa, giải trí và du lịch giảm lần lượt 0,55% và 0,17%. Nhóm giao thông tháng 5/2021 tăng cao nhất với 7,98% do giá xăng, dầu trong nước từ đầu năm đến nay đã điều chỉnh 8 đợt làm cho giá xăng A95 tăng 3.060 đồng/lít so với tháng 12/2020; giá xăng E5 tăng 2.910 đồng/lít và giá dầu diesel tăng 2.400 đồng/lít.

Tốc độ tăng CPI tháng Năm từ năm 2017 đến năm 2021

	<i>Đơn vị tính: %</i>				
	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
CPI tháng 5 so với tháng trước	-0,53	0,55	0,49	-0,03	0,16
CPI tháng 5 so với cùng kỳ năm trước	3,19	3,86	2,88	2,40	2,90
CPI tháng 5 so với tháng 12 năm trước	0,37	1,61	1,50	-1,24	1,43
CPI bình quân 5 tháng đầu năm so với cùng kỳ năm trước	4,47	3,01	2,74	4,39	1,29

II. DIỄN BIẾN GIÁ TIÊU DÙNG THÁNG 5/2021 CỦA MỘT SỐ NHÓM HÀNG CHÍNH

1. Hàng ăn và dịch vụ ăn uống (+0,04%)

1.1. Lương thực (-0,09%)

Chỉ số giá nhóm lương thực tháng 5/2021 giảm 0,09% so với tháng trước chủ yếu do chỉ số giá gạo giảm 0,19% (gạo tẻ thường giảm 0,2%; gạo tẻ ngon giảm 0,14%; gạo nếp giảm 0,28%). Giá gạo trong nước giảm do nguồn cung dồi dào tại các tỉnh phía Nam, bên cạnh đó giá gạo xuất khẩu của Thái Lan và Ấn Độ tiếp tục giảm cũng làm cho giá gạo trong nước giảm theo. Trong tháng, giá gạo tẻ thường dao động từ 11.800-12.700 đồng/kg; giá gạo Bắc Hương từ 17.900-18.600 đồng/kg; giá gạo tẻ ngon Nàng Thơm chợ Đào từ 18.000-19.500 đồng/kg; giá gạo nếp từ 25.000-34.500 đồng/kg.

Ở chiều ngược lại, giá ngô tháng 5/2021 tăng 1,66% so với tháng trước; giá bột mỳ tăng 0,16%; giá sắn và giá bún, bánh phở, bánh đa cùng tăng 0,13%; giá mỳ sợi, mỳ ăn liền, phở ăn liền và giá miến cùng tăng 0,12%; giá ngũ cốc ăn liền và giá bánh mỳ cùng tăng 0,08%.

1.2. Thực phẩm (-0,05%)

Chỉ số giá nhóm thực phẩm tháng 5/2021 giảm 0,05% so với tháng trước, tập trung ở một số mặt hàng sau:

- Giá thịt lợn giảm 1,61% so với tháng trước, làm CPI chung giảm 0,05 điểm phần trăm. Giá thịt lợn giảm do dịch tả lợn châu Phi được kiểm soát tốt, nguồn cung thịt lợn đảm bảo³. Theo đó, giá thịt quay, giò, chả tháng Năm giảm 0,58% so với tháng trước; mỡ động vật giảm 3,45%.

- Giá thịt gia cầm giảm 0,1% so với tháng trước do đàn gia cầm cả nước phát triển ổn định (Tính đến thời điểm cuối tháng 5/2021, đàn gia cầm của cả nước ước tính tăng 6,4% so với cùng thời điểm năm trước).

Tuy nhiên, giá thức ăn chăn nuôi đang có xu hướng tăng cao theo giá nguyên liệu nhập khẩu⁴ có thể ảnh hưởng mạnh hơn tới giá thịt gia súc, gia cầm trong thời gian tới.

Bên cạnh các mặt hàng giảm giá, một số mặt hàng trong tháng có giá tăng so với tháng trước như:

- Giá thủy sản tươi sống tăng 0,07% so với tháng trước, giá thủy hải sản chế biến tăng 0,03%, giá thịt gà tăng 0,09%.

- Giá rau tươi, khô và chế biến tăng 2,62% do nhu cầu tiêu dùng tăng khi thời tiết nắng nóng kéo dài, dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, bên cạnh đó nguồn cung rau hạn chế do một số loại rau đã vào cuối vụ thu hoạch như bắp cải, su hào, cà chua... đẩy giá rau tăng cao so với tháng trước.

³ Tổng số lợn của cả nước đến thời điểm cuối tháng 5/2021 ước tính tăng 11,8% so với cùng thời điểm năm trước.

⁴ Giá thức ăn chăn nuôi gia súc, gia cầm và thủy sản tháng 5/2021 tăng 1,15% so với tháng trước và tăng 6,06% so với tháng 5/2020, bình quân 5 tháng tăng 4,09% so với cùng kỳ năm trước do giá thức ăn gia súc và nguyên liệu nhập khẩu 5 tháng đầu năm nay ước tính tăng 8,14%.

1.3. Ăn uống ngoài gia đình (+0,31%)

Chỉ số giá nhóm ăn uống ngoài gia đình tháng 5/2021 tăng 0,31% so với tháng trước do trong tháng có kỳ nghỉ Lễ 30/4-1/5, trong đó chỉ số giá ăn ngoài gia đình tăng 0,38%; chỉ số giá nhóm uống ngoài gia đình tăng 0,1%; đồ ăn nhanh mang đi tăng 0,06%.

2. Đồ uống và thuốc lá (+0,09%)

Chỉ số giá nhóm đồ uống và thuốc lá tháng 5/2021 tăng 0,09% so với tháng trước do thời tiết chuyển nắng nóng nên nhu cầu tiêu dùng đồ uống giải khát tăng, cụ thể: Giá nước giải khát có ga tăng 0,19% so với tháng trước; nước quả ép tăng 0,18%; nước uống tăng lực đóng chai tăng 0,16%.

3. Nhà ở và vật liệu xây dựng (+0,4%)

Nhóm nhà ở và vật liệu xây dựng tháng 5/2021 tăng 0,4% so với tháng trước chủ yếu do các nguyên nhân sau:

- Giá điện sinh hoạt tháng Năm tăng 2,54% so với tháng trước⁵, giá nước sinh hoạt tăng 1,27% do thời tiết nắng nóng nên nhu cầu sử dụng tăng.

- Giá dầu hỏa tăng 5,07% so với tháng 4/2021 do ảnh hưởng của đợt điều chỉnh giá ngày 27/4/2021 và 12/5/2021 làm giá dầu hỏa tăng 570 đồng/lít so với tháng trước.

- Giá vật liệu bảo dưỡng nhà ở tăng 2,93% so với tháng trước do giá thép, giá cát, giá xi măng tăng khi giá nguyên vật liệu đầu vào tăng cao. Giá dịch vụ sửa chữa nhà ở tăng 0,45% do nhu cầu sửa chữa nhà tại một số địa phương tăng.

- Riêng giá gas tháng Năm giảm 4,94% so với tháng Tư do từ ngày 01/5/2021, giá gas trong nước điều chỉnh giảm 19.000 đồng/bình 12 kg sau khi giá gas thế giới giảm 60 USD/tấn (từ mức 545 USD/tấn xuống mức 485 USD/tấn).

4. Thiết bị và đồ dùng gia đình (+0,09%)

Nhóm thiết bị và đồ dùng gia đình tháng 5/2021 tăng 0,09% so với tháng trước, tập trung chủ yếu ở các mặt hàng có nhu cầu tiêu dùng tăng cao vào mùa hè: Giá tủ lạnh tăng 0,08% so với tháng trước; quạt điện tăng 0,07%; máy điều hòa nhiệt độ tăng 0,44%; sửa chữa máy điều hòa tăng 0,5%... Ở chiều ngược lại, giá đệm giảm 0,2% so với tháng trước; chăn, màn, gối giảm 0,07%.

5. Thuốc và dịch vụ y tế (+0,01%)

Chỉ số giá thuốc và dịch vụ y tế tháng Năm tăng nhẹ 0,01% so với tháng trước chủ yếu do dịch Covid-19 diễn biến phức tạp lan rộng tại nhiều địa phương, người dân tăng mua các loại thuốc tăng cường hệ miễn dịch, trong đó giá nhóm thuốc giảm đau, hạ sốt tăng 0,1% so với tháng trước; thuốc hô hấp tăng 0,09%; thuốc chống nhiễm, điều trị ký sinh trùng tăng 0,04%; thuốc chống dị ứng tăng 0,03%.

⁵ Chỉ số giá điện sinh hoạt tháng 5/2021 được tính dựa trên doanh thu và sản lượng điện tiêu dùng từ ngày 01-30/4/2021, do đó phản ánh biến động trễ một tháng so với các mặt hàng khác.

6. Giao thông (+0,76%)

Chỉ số giá nhóm giao thông tháng 5/2021 tăng 0,76% so với tháng trước làm CPI chung tăng 0,07 điểm phần trăm, chủ yếu do giá xăng tăng 2,12%, dầu diesel tăng 2,8% do ảnh hưởng của đợt điều chỉnh giá vào ngày 27/4/2021 và 12/5/2021. Ở chiều ngược lại, giá vận tải hành khách bằng đường hàng không trong tháng giảm 14,15% so với tháng trước; vận tải hành khách bằng đường bộ giảm 0,06% do ảnh hưởng của dịch Covid-19 nên người dân hạn chế đi lại.

7. Văn hóa, giải trí và du lịch (-0,23%)

Chỉ số giá nhóm văn hóa, giải trí và du lịch tháng Năm giảm 0,23% so với tháng trước, chủ yếu do dịch Covid-19 diễn biến phức tạp tại nhiều địa phương nên người dân hạn chế đi du lịch, đặc biệt du lịch theo tour làm cho giá dịch vụ du lịch trọn gói tháng 5/2021 giảm 0,7% so với tháng trước. Bên cạnh đó, thời tiết thuận lợi, đang rộ mùa khiến giá hoa tươi giảm mạnh, cụ thể giá nhóm cây, hoa cảnh giảm 2,05% so với tháng trước.

8. Hàng hóa và dịch vụ khác (+0,06%)

Chỉ số giá nhóm hàng hóa và dịch vụ khác tháng 5/2021 tăng 0,06% so với tháng trước, tập trung chủ yếu ở mặt hàng đồ dùng cá nhân như trang sức tăng 1,64% so với tháng trước do giá vàng trong nước tăng; máy dùng điện chăm sóc cá nhân tăng 0,15%.

9. Chỉ số giá vàng (+1,68%)

Giá vàng trong nước biến động cùng chiều với giá vàng thế giới. Tính đến ngày 25/5/2021, bình quân giá vàng thế giới ở mức 1.837 USD/ounce, tăng 4,38% so với tháng 4/2021. Các đồng tiền kỹ thuật số sụt giá mạnh, dòng tiền có xu hướng đổ vào thị trường vàng; đồng USD và lợi suất trái phiếu chính phủ Mỹ kỳ hạn 10 năm tiếp tục giảm là những yếu tố tạo đà cho vàng tăng giá. Bên cạnh đó, giới đầu tư lo ngại về tình hình tài chính của Mỹ và các nước châu Âu cũng làm tăng tính hấp dẫn của vàng. Trong nước, chỉ số giá vàng tháng 5/2021 tăng 1,68% so với tháng trước; giảm 0,88% so với tháng 12/2020 và tăng 13,02% so với cùng kỳ năm 2020; bình quân 5 tháng đầu năm 2021 tăng 19,24%.

10. Chỉ số giá đô la Mỹ (-0,21%)

Đồng đô la Mỹ trên thị trường thế giới giảm do giới đầu tư lo ngại về lạm phát của Mỹ gia tăng. Tính đến ngày 25/5/2021, chỉ số đô la Mỹ trên thị trường quốc tế đạt mức 90,39 điểm, giảm 1,36 điểm so với tháng trước. Trong nước, lượng dự trữ ngoại tệ của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam bảo đảm đáp ứng nhu cầu của các doanh nghiệp nhập khẩu, giá đô la Mỹ bình quân trên thị trường tự do quanh mức 23.160 VND/USD. Chỉ số giá đô la Mỹ tháng 5/2021 giảm 0,21% so với tháng trước; giảm 0,02% so với tháng 12/2020 và giảm 1,15% so với cùng kỳ năm 2020; bình quân 5 tháng đầu năm 2021 giảm 0,85%.

III. DIỄN BIẾN GIÁ TIÊU DÙNG 5 THÁNG ĐẦU NĂM 2021

Chỉ số giá tiêu dùng bình quân 5 tháng đầu năm 2021 tăng 1,29% so với cùng kỳ năm 2020, mức tăng bình quân 5 tháng thấp nhất kể từ năm 2016.

1. Một số nguyên nhân làm tăng CPI trong 5 tháng đầu năm 2021

- Giá gạo trong nước tăng theo giá gạo xuất khẩu và nhu cầu tiêu dùng gạo nếp và gạo tẻ ngon trong dịp Tết Nguyên đán tăng cao làm cho giá gạo 5 tháng đầu năm 2021 tăng 7,27% so với cùng kỳ năm trước, góp phần làm CPI chung tăng 0,19 điểm phần trăm.

- Giá vật liệu bảo dưỡng nhà ở 5 tháng đầu năm 2021 tăng 4,22% so với cùng kỳ năm trước do giá xi măng, sắt, thép, cát tăng theo giá nguyên, nhiên, vật liệu đầu vào.

- Giá gas trong nước biến động theo giá gas thế giới, giá gas 5 tháng đầu năm tăng 15,32% so với cùng kỳ năm trước.

- Giá xăng, dầu trong nước bình quân 5 tháng tăng 12,08% so với cùng kỳ năm trước.

- Giá dịch vụ giáo dục 5 tháng đầu năm 2021 tăng 4,47% so với cùng kỳ năm trước do ảnh hưởng từ đợt tăng học phí năm học mới 2020-2021 theo lộ trình của Nghị định số 86/2015/NĐ-CP ngày 02/10/2015 của Chính phủ.

2. Một số nguyên nhân làm giảm CPI trong 5 tháng đầu năm 2021

Bên cạnh các nguyên nhân làm tăng CPI, có một số nguyên nhân làm giảm CPI 5 tháng đầu năm 2021 so với cùng kỳ năm trước như sau:

- Giá các mặt hàng thực phẩm 5 tháng đầu năm giảm 0,06% so với cùng kỳ năm trước, làm CPI giảm 0,01 điểm phần trăm, trong đó giá thịt lợn giảm 2,19%, giá thịt gà giảm 2,28%.

- Chính phủ triển khai các gói hỗ trợ cho người dân và người sản xuất gặp khó khăn do dịch Covid-19, trong đó gói hỗ trợ của Tập đoàn Điện lực Việt Nam đã giảm giá điện, tiền điện cho khách hàng trong quý II (bắt đầu giảm từ tháng 5/2020) và quý IV năm 2020 (được thực hiện vào tháng 1/2021). Theo đó, giá điện sinh hoạt bình quân 5 tháng đầu năm 2021 giảm 4,56% so với cùng kỳ năm 2020, tác động làm CPI chung giảm 0,15%.

- Ảnh hưởng của dịch Covid-19 khiến người dân hạn chế đi lại, theo đó giá vé tàu hỏa 5 tháng đầu năm giảm 5,71% so với cùng kỳ năm trước; giá vé máy bay giảm 15,58%; giá du lịch trọn gói giảm 3,02%.

IV. LẠM PHÁT CƠ BẢN

Lạm phát cơ bản⁶ tháng 5/2021 tăng 0,15% so với tháng trước, tăng 1,13% so với cùng kỳ năm trước. Bình quân 5 tháng đầu năm 2021 lạm phát cơ bản tăng 0,82% so với cùng kỳ năm 2020, thấp hơn mức CPI bình quân chung (tăng 1,29%),

⁶ CPI sau khi loại trừ lương thực, thực phẩm tươi sống, năng lượng và mặt hàng do Nhà nước quản lý bao gồm dịch vụ y tế và giáo dục.

điều này phản ánh biến động giá tiêu dùng chủ yếu do giá lương thực, giá xăng, dầu và giá gas tăng. Mức lạm phát cơ bản tháng 5 và 5 tháng đầu năm 2021 so với cùng kỳ năm trước đều là mức thấp nhất trong 5 năm trở lại đây.

Lạm phát cơ bản tháng Năm và 5 tháng đầu năm từ năm 2017 đến năm 2021

	<i>Đơn vị tính: %</i>				
	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Lạm phát cơ bản tháng 5 so với tháng trước	0,08	0,11	0,13	-0,03	0,15
Lạm phát cơ bản tháng 5 so với cùng kỳ năm trước	1,56	1,37	1,90	2,54	1,13
Lạm phát cơ bản 5 tháng đầu năm so với cùng kỳ năm trước	1,33	1,34	1,85	2,88	0,82

TỔNG CỤC THỐNG KÊ